

[Aksel Larsen.]

eller tillade optaget nogen Prioritet eller Pantsætning af noget, som paa nogen Maade kan være under den danske Stats Raadighed. Det er allerede en temmelig kraftig Indgriben i vor Dispositionsfrihed. Men man er ikke tilfreds dermed. Man forlanger ogsaa Underretning om, hvorvidt Laantageren — det er Danmark — maatte paatænke at paadrage sig, paatage sig eller garantere nogen udenlandsk Gæld eller i væsentlig Grad ændre Betalingsbetingelserne for nogen indtil da eksisterende udenlandsk Gæld. Det vil sige, at vi er bundet paa Hænder og Fødder, hvad vore internationale Betalingsoverenskomster angaar. Hvis vi vil konvertere et udenlandsk Laan, skal vi først snakke med Banken om det og have dens Godkendelse. Hvis vi forhandler med et andet Land om Vareudveksling og Varekreditter, saa skal vi først have Bankens Godkendelse til denne Vareudveksling og disse Varekreditter. Ja, det ærede Medlem Hr. Kolbjørn ryster paa Hovedet, men det staar i Artikel VII, § 2, og det kan ikke omdisputeres og bortfortolkes, at det paa hviler Laantageren omgaaende at underrette Banken om det foreliggende Forslag, og før han foretager det paatænkte Skridt, skal han give Banken enhver Lejlighed til at udveksle Synspunkter, som det hedder, med Laantageren med Hensyn til et saadant Forslag. Det vil sige, at vi mister vor Dispositionsfrihed, og saa bliver det jo et Spørgsmaal, om denne Dispositionsfrihed ikke kunde være mere værd end 40 Mil. Dollars, som vi altsaa eventuelt kan faa Lov til at laane til Anvendelse paa de Betingelser og til Indkøb af de Varer i de Lande, som Den internationale Bank maatte godkende.

Banken er imidlertid ikke dermed tilfreds. Den forlanger Garanti for, at dens Repræsentanter faar en rimelig Lejlighed til at undersøge de Varer, der er købt for Laanets Provenu, og alle Kontrakter, Ordre, Fakturaer og andre Dokumenter og Regnskabsbøger vedrørende disse Varer og deres endelige Anvendelse. Nu er det jo herhjemme ikke Staten, der i stort som i smaat driver Handels- og Fabrikationsvirksomhed. Den overvældende Del af de Varer, der kan være Tale om, vil formentlig blive importeret af private Importører, de vil tilgaa det private Erhvervsliv. Denne Bestemmelse i Laaneoverenskomsten giver altsaa Den internationale Banks Repræsentanter Ret til at øve Posekiggeri i alle private Erhvervsforetagender her i Landet, som paa nogen Maade maatte komme i Berøring med Varer, der er købt for Laanets

Provenu, gennemgaa deres Fakturaer og originale Regnskabsbilag og Regnskabsbøger for lige til allerstidste Instans at kontrollere, hvorledes Varerne anvendes. Der er maaske nogle der mener, at Banken bør have en meget vidtgaende Ret til Kontrol, men jeg tillader mig dog at tvivle om, hvorvidt det kan være i Danmarks eller nogen af de paagældende danske Erhvervsvirksomheders Interesse, at Repræsentanter for en international Bank i den Grad faar Lejlighed til at faa Indblik i deres Forretningshemmeligheder.

Endvidere fastsættes det i Artikel VII, § 3, Stk. c) i Laanekontrakten, at saadanne, som det hedder, „ansvarlige akkrediterede Repræsentanter“ for Banken ved enhver rimelig Lejlighed skal have Ret til at besøge en hvilken som helst Del af Laantagerens Landomraader — det er Danmark, Færøerne og Grønland — for at gennemføre dette Posekiggeri, denne Snagen i Fakturaer og private Forretningsbøger og for at studere Laantagerens finansielle og økonomiske Forhold. Med andre Ord, vi sættes under et totalt økonomisk Formynderskab paa alle Omraader.

Dette fremgaar ogsaa af § 5 i Artikel VII, hvori det siges, at saa længe nogen Del af Laanet maatte henstaa uindfriet og ikke betalt, er Laantageren — det er Danmark — forpligtet til saa indgaaende, som Banken finder paa at forlange det, at give Banken alle Oplysninger, ikke alene vedrørende Kontraktens Udførelse og Laanets Anvendelse, men ogsaa vedrørende de industrielle og økonomiske Forhold i Laantagerens Landomraader og Laantagerens udenlandske Betalingsbalance. Det vil kort og populært udtrykt sige, at vi over for Banken skal staa Skoleret ikke alene med Hensyn til, hvordan vi anvender de Penge, Banken laaner os, men ogsaa med Hensyn til, hvordan vi anvender vore egne Penge. Naar Laanet er fuldt optaget, eller naar vi har naaet Slutdatoen, hvorefter der ikke vil kunne trækkes mere paa Laanekontoen, medmindre Slutdatoen for Overenskomsten ændres, skal der for det laante Beløb udstedes Obligationer til Den internationale Bank. Disse Obligationer kan Banken imidlertid i Henhold til Artikel V sælge, pantsætte eller paa anden Maade disponere over. Banken vil ganske vist, før den sælger, pantsætter eller paa anden Maade disponerer over nogen af Obligationerne, give Laantageren Meddelelse om Bankens Hensigt i saa Henseende. Endvidere staar der, at Banken skal ikke offentligt udbyde Obligationerne uden forud at have indhentet